

[Carl P. Jensen.]

det siges i bemærkningerne, upåvirket af, om forslaget vedtages eller ej. Det vil kun medføre en direkte udgift på rundt regnet 100.000 kr. Det drejer sig om lønnen til en eller to kontorassistenter og så forskellen mellem den løn, den nuværende leder af skoledirektionens erhvervsuddannelseskantor har, og lønnen til den kommende direktør — for en direktortitel skal med i den nye ordning, så der bliver et direktorat.

Når jeg tænker på den nuværende finansministers tidligere interesse for og ikke altid lige saglige kritik ved sin gennemgang af netop Grønlandsministeriets personaleoversigt, skal der ikke megen fantasi til at forestille sig, hvad han ville have sagt, hvis det havde været mig, der i sin tid var kommet med et forslag om et nyt direktorat i Grønland.

Om denne organisationsform i øvrigt er den rigtige, kan der nok sættes et spørgsmålstegn ved. Det skal jeg lade stå hen, til jeg har fået nærmere kendskab til, hvad der skjuler sig bag den omtalte store tilfredshed i landsrådet med netop den her foreslåede form. Jeg mener, landsrådet må have haft meget vægtige grunde til at lade et så specielt grønlandsk anliggende blive en statsopgave. Nu er jeg ganske klar over, at det er staten, der skal bestride udgifterne, det er et spørgsmål om refusion, men her bliver det direkte en statsopgave, hvor landsrådet alene er repræsenteret med ét medlem ud af en direktion på syv medlemmer.

Jeg er naturligvis enig, når det i bemærkningerne siges, at den funktion, der her er tale om, forudsætter en meget snæver kontakt til arbejdsmarkedet. Man bemærker, at der også er taget hensyn dertil, idet arbejds- og socialdirektøren skal være det syvende medlem af den nye direktion. Men lige så naturligt det er, at skoledirektionen aflastes, ja, helt fritages for denne særlige opgave i et samfund med en så hastig udvikling, som der er tale om, lige så naturligt ville det have været — netop ud fra den saglige motivering, der er anført: den meget snævre kontakt til arbejdsmarkedet — om man havde lagt det særlige erhvervsuddannelseskantor under arbejds- og socialdirektoratet.

Jeg underkender ikke opgaven, men at der skal være tale om et nyt direktorat med

en direktør i spidsen, turde vel være et spørgsmål. Når man sammenligner opgaven med en arbejds- og socialdirektørs arbejdsområde, må man i hvert fald i konsekvens heraf kalde den nye arbejds- og socialdirektør for generaldirektør. Så kan man lade fantasien spille, når det drejer sig om at finde en titel til direktørerne for den kgl. grønlandske handel og Grønlands tekniske organisation, for de må da endnu højere op på rangstigen.

Her ved denne førstebehandling skal vi naturligvis ikke gå i enkeltheder, men jeg kan ikke lade være at pege på, at lovforslagets § 1 har et meget rimeligt indhold, ja, vel endog et indhold, der kan fortolkes sådan, at man skal tilstræbe en uddannelse, der tager sigte på, som det også siges i bemærkningerne, at give den grønlandske befolkning en erhvervsuddannelse, hvorved den kan kvalificere sig til at bestride de stillinger og besætte de arbejdspladser, der hidtil har været besat af udsendt arbejdskraft. Det kan der siges meget om, og jeg har selv gennem årene sagt ikke så lidt om det.

Når det drejer sig om den udsendte arbejdskraft inden for bygge- og anlægssektoren — det er jo den, der i talmæssig henseende udgør den største part af de udsendte — glemmer man ofte, at en betydelig part af den udsendte arbejdskraft er tillært arbejdskraft, dvs. ikke-faglært i lærlingelovens forstand. Det er den arbejdskraft, der udfører hovedparten af det montagebyggeri, der foregår her i landet. Men læser man bemærkningerne til § 1, er det, som om man her vil lægge hovedvægten på at uddanne en så kvalificeret arbejdskraft i Grønland, at den næsten kan blive en slags eksportvare. Vi har nok lyttet lidt for meget til dem, der fortæller os, at vi må vogte os for ikke at give de unge grønlandere en uddannelse, der virker diskriminerende i forhold til den, vi giver unge i Danmark — som om alle unge i Danmark gik rundt med en højere uddannelse og i hvert fald et svendebrev var det ringeste, man kunne have for at klare sig hernede.

Også i Grønland må man satse på en grundlæggende uddannelse, som er anvendelig uden en overbygning til løsning af dagens opgaver i Grønland, men som der kan bygges videre på, bl. a. hvis man søger sin fremtid andre steder end i Grønland. Det